

Τζόνσον όπως Τσίπρας

21/Οκτ/2019 00:05

Του **Ferdinando Giugliano**

Η συμφωνία στην οποία κατέληξε ο **Μπόρις Τζόνσον** με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αποχώρηση της Βρετανίας από το μπλοκ ακολουθεί ένα γνωστό πρόσφατο πρότυπο. Όπως και άλλοι λαϊκιστές πολιτικοί στην Ευρώπη, ο Βρετανός πρωθυπουργός σαλπίζει μια κάλπικη "επιτυχία". Η ίδια συμφωνία θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί ακόμη και πριν από σχεδόν δύο χρόνια, με χαμηλότερο οικονομικό κόστος.

Ο Τζόνσον ανήκει πλέον στην ίδια κατηγορία στην οποία ανήκουν ο **Αλέξης Τσίπρας**, τον Λουίτζι Ντι Μάιο και τον Ματέο Σαλβίνι (ηγέτες του ΣΥΡΙΖΑ, του ιταλικού Κινήματος Πέντε Αστέρων και της ιταλικής Λέγκα, αντίστοιχα). Κι εκείνοι οδήγησαν τις χώρες τους στο χείλος της καταστροφής για να πραγματοποιήσουν στροφή "σωτηρίας" την τελευταία στιγμή, για έναν και μόνο λόγο: από τη δίψα τους για εξουσία.

Στη νέα συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ έχει καταργηθεί το αμφιλεγόμενο "backstop" (δικλείδα ασφαλείας) για τα σύνορα Δημοκρατίας της Ιρλανδίας - βρετανικής Βόρειας Ιρλανδίας, το οποίο ο Τζόνσον φοβόταν ότι θα διατηρούσε τη Βρετανία ντε φάκτο σε τελωνειακή ένωση με την ΕΕ επ' αόριστον. Εντούτοις, η νέα ρύθμιση δίνει τη Βόρεια Ιρλανδία στους τελωνειακούς και δασμολογικούς κανόνες της ΕΕ, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν φυσικοί χερσαίοι συνοριακοί σταθμοί στα σύνορα του ΗΒ με την Ιρλανδία (τους οποίους το Δουβλίνο δεν θα δεχόταν για λόγους διατήρησης της ειρήνης στο νησί).

Αυτή λύση ήταν πάντοτε διαθέσιμη, ωστόσο για πολύ καιρό απορριπτόταν από τους Brexiteers ως προσβολή για το Ηνωμένο Βασίλειο. Πριν από έναν χρόνο, ο Τζόνσον περιέγραφε μια πιθανή ρύθμιση που θα υπονοούσε έστω τελωνειακούς ελέγχους στη Θάλασσα της Ιρλανδίας (δηλαδή μεταξύ Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, των δύο τμημάτων του ΗΒ) ως "κάτι ελάχιστα διαφορετικό από μια προσπάθεια να προσαρτηθεί η Βόρεια Ιρλανδία στην Δημοκρατία της Ιρλανδίας". Τώρα υπογράφει ακριβώς αυτή τη λύση.

Οι υπερασπιστές του Βρετανού πρωθυπουργού θα σταθούν περισσότερο στις παραχωρήσεις από πλευράς ΕΕ προς το Λονδίνο, συμπεριλαμβανομένου ενός πολύπλοκου μηχανισμού με τον οποίο το τοπικό κοινοβούλιο της Βόρειας Ιρλανδίας μπορεί να ψηφίσει να εγκαταλείψει το τελωνειακό καθεστώς που προβλέπει η συμφωνία. Ωστόσο αυτός ο μηχανισμός μοιάζει απίθανο να χρησιμοποιηθεί ποτέ και εμφανίζεται ασήμαντος μπροστά την αποδοχή από τον Τζόνσον των ντε

φάκτο συνόρων στη Θάλασσα της Ιρλανδίας. Η συμφωνία εξαγρίωσε εξάλλου τους συμμάχους του κυβερνώντος Συντηρητικού Κόμματος, το Δημοκρατικό Ενωτικό Κόμμα της Βόρειας Ιρλανδίας, καθιστώντας την έγκριση του τελικού κειμένου από τη βρετανική Βουλή των Κοινοτήτων εξαιρετικά αμφίβολη.

ΟΤζόνσον μπορεί να ανακουφίζεται στη σκέψη ότι τουλάχιστον ότι δεν είναι ο πρώτος ηγέτης που κάνει μια τόσο οβιδιακή μεταστροφή έναντι της ΕΕ. Ο Τσίπρας, τέως πρωθυπουργός της Ελλάδας, επέλασε προς την εκλογική νίκη το 2015, υποσχόμενος την επαναδιαπραγμάτευση των όρων του προγράμματος διάσωσης της χώρας του. Προκήρυξε στη συνέχεια - και μάλιστα κέρδισε - ένα δημοψήφισμα, ουσιαστικά με το ίδιο ακριβώς αίτημα. Μόλις μερικές εβδομάδες αργότερα παραδόθηκε αμαχητί. Η Ελλάδα συμφώνησε λίγο πολύ στους όρους που βρίσκονταν από την αρχή στο τραπέζι.

Η Ιταλία έχει υποφέρει ανάλογα. Ο συνασπισμός Πέντε Αστέρων - Λέγκας συμφώνησε σε κοινό κυβερνητικό πρόγραμμα, η εφαρμογή του οποίου θα παραβίαζε τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ. Στη συνέχεια συμβιβάστηκαν με μια μετριοπαθή αύξηση του δανεισμού, η οποία αποδείχθηκε και πάλι μη ικανοποιητική για το υπόλοιπο μπλοκ των 28. Τελικώς, ο πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε αναγκάστηκε να δεχθεί στόχο 2% επί του ΑΕΠ για το έλλειμμα, στον οποίο η Ιταλία θα μπορούσε να είχε συμφωνήσει μήνες πριν. Η παρηγοριά των λαϊκιστών ήταν ότι μπορούσαν να καυχηθούν ότι ο νέος συμφωνημένος στόχος ήταν στην πραγματικότητα 2,04%. Πολύ μεγάλη νίκη, πραγματικά.

Όλα αυτά αποτελούν κοροϊδία έναντι της δημοκρατίας και της εκάστοτε λαϊκής εντολής. Οι λαϊκιστές εκλέγονται υποσχόμενοι - για να θυμηθούμε και μια φράση που χρησιμοποιούσε ο Τζόνσον - ότι μπορούν να έχουν και την πίτα ολόκληρη και τον σκύλο χορτάτο, όταν διαπραγματεύονται με τις Βρυξέλλες. Στη συνέχεια, επιστρέφουν πεινασμένοι.

Φυσικά, κατά τη διαδικασία αυτή προκαλούν σοβαρές οικονομικές ζημιές. Οι διαπραγματεύσεις με την ΕΕ έχουν επιβαρύνει σημαντικά την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου και έχουν περιορίσει τις επενδύσεις. Το κόστος δανεισμού της Ιταλίας για το 10ετές ομόλογο εκτινάχθηκε άνω του 3,5% υπό τη συγκυβέρνηση Πεντάστερων - Λέγκας (πλέον έχει επιστρέψει κάτω από το 1%). Η Ελλάδα βυθίστηκε σε μια ύφεση την οποία προκάλεσε εντελώς μόνη της στον εαυτό της και η κεντρική της τράπεζα αναγκάστηκε να επιβάλει κεφαλαιακούς ελέγχους (capital controls).

Τοσημαντικό ζήτημα για το μέλλον της Ευρώπης είναι εάν μια τέτοια συμπεριφορά ανταμείβεται ή τιμωρείται από τους ψηφοφόρους. Τα στοιχεία δεν είναι ξεκάθαρα. Στην Ελλάδα, οι ψηφοφόροι απομάκρυναν τον ΣΥΡΙΖΑ από την εξουσία, ωστόσο παραμένει ισχυρή πολιτική δύναμη. Στην Ιταλία, ο Σαλβίνι συνεχίζει να έχει υψηλά δημοσκοπικά ποσοστά, ενώ τα Πέντε Αστέρια έχουν δεχθεί ισχυρό πλήγμα στη δημοφιλία τους. Στη Βρετανία, οι Συντηρητικοί προηγούνται στις δημοσκοπήσεις, αν και αυτό δεν αποτελεί και καμία τεράστια επιτυχία όταν απέναντί τους βρίσκονται οι Εργατικοί υπό τον Τζέρεμι Κόρμπιν.

Είναι πολύ νωρίς για να πει κανείς ότι οι λαϊκιστές ηγέτες στην Ευρώπη οδηγούνται στην

αυτοκαταστροφή. Η ζημιά, ωστόσο, που έχουν προκαλέσει στις χώρες τους είναι κάτι παραπάνω από προφανής.

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)